

A2.26 Zrównoważony transport

- Opisz swoje codzienne środki transportu.
- Omów różne rodzaje transportu.

Transport publiczny	<i>(Trasporto pubblico)</i>	Opóźnienie	<i>(Ritardo)</i>
Linia autobusowa	<i>(Linea autobus)</i>	Sprawdzić	<i>(Controllare)</i>
Autobus nocny	<i>(Autobus notturno)</i>	Iść pieszo	<i>(Andare a piedi)</i>
Rozkład jazdy	<i>(Orario)</i>	Hulajnoga elektryczna	<i>(Monopattino elettrico)</i>
Bilet miesięczny	<i>(Abbonamento mensile)</i>	Zamówić przejazd	<i>(Prenotare un passaggio)</i>
Połączenie	<i>(Connessione/Collegamento)</i>	Wziąć bolta	<i>(Prendere un Bolt (noleggio/servizio))</i>
Przeładka	<i>(Cambio)</i>	Spóźnić się	<i>(Arrivare in ritardo)</i>

1. Scansiona il codice QR per guardare il video o leggere il testo. (QR: Audio)

W wielu miastach rozwija się **zeroemisyjny transport**. Coraz częściej jeżdżą **autobusy** bateryjne i wodorowe, które są elektryczne i mają na **pokładzie** małą baterię. Po mieście można też podróżować **tramwajami**. Dzięki temu więcej osób wybiera **transport publiczny**. Mniej ludzi jeździ własnym samochodem, bo łatwiej **dajeć** do pracy i **przyjechać** na spotkanie bez korków.

*In molte città si sta sviluppando il **trasporto a emissioni zero**. Sempre più spesso circolano **autobus** a batteria e a idrogeno, che sono elettrici e hanno a **bordo** una piccola batteria. In città si può anche viaggiare in **tram**. Grazie a questo, più persone scelgono il **trasporto pubblico**. Meno persone vanno con la propria auto, perché è più facile arrivare al lavoro e venire a un incontro senza ingorghi.*

1. Jakie autobusy są opisane jako elektryczne?
 - a. Autobusy bateryjne i wodorowe
 - b. Autobusy konne
 - c. Autobusy turystyczne z dieslem
 - d. Autobusy tylko spalinowe
2. Co mają na pokładzie te autobusy?
 - a. Małą baterię
 - b. Silnik benzynowy
 - c. Biletomat na monety
 - d. Dużą przyczepę na rowery

1-a 2-a

2. Grammatica: Verbi di movimento con prefissi: wchodzić, wychodzić...

In polacco è fondamentale usare i prefissi nei verbi (ad es. w-, wy-, prze-, przy-), che cambiano la direzione del movimento (ad es. wejść, wyjechać).

Aspekt niedokonany (<i>aspetto imperfettivo</i>)	Aspekt dokonany (<i>aspetto perfettivo</i>)	Znaczenie (<i>significato</i>)
wchodzić (<i>entrare</i>)	wejść (<i>entrare</i>)	do środka (<i>dentro</i>)
wychodzić (<i>uscire</i>)	wyjść (<i>uscire</i>)	na zewnątrz (<i>fuori</i>)
podchodzić (<i>avvicinarsi</i>)	podejść (<i>avvicinarsi</i>)	zbliżyć się (<i>avvicinarsi</i>)
odchodzić (<i>allontanarsi</i>)	odejść (<i>allontanarsi</i>)	oddalić się (<i>allontanarsi</i>)
nadchodzić (<i>arrivare / avvicinarsi</i>)	nadejść (<i>arrivare</i>)	zbliżać się (<i>avvicinarsi</i>)
rozchodzić się (<i>dispersersi</i>)	rozejść się (<i>dispersersi</i>)	rozprościć się (<i>dispersersi</i>)
przychodzić (<i>arrivare (a piedi)</i>)	przyjść (<i>arrivare (a piedi)</i>)	dotrzeć na miejsce (<i>arrivare sul posto</i>)
dochodzić (<i>arrivare a piedi</i>)	dojść (<i>arrivare a piedi</i>)	dotrzeć pieszo / do celu (<i>arrivare a piedi / a destinazione</i>)
obchodzić (<i>girare intorno / aggirare / festeggiare</i>)	obejść (<i>girare intorno / aggirare</i>)	dookoła / ominąć / świętować (<i>intorno / evitare / festeggiare</i>)

Aggiungere un prefisso crea un nuovo significato e spesso cambia il verbo in perfettivo.

- _____ do autobusu nocnego i kasuję bilet. (*Salgo sull'autobus notturno e oblitero il biglietto.*)
a. Wychodzę b. Wchodzę c. Wejdę d. Wchodzimy
- Gdy dojechałem do centrum, _____ z tramwaju i poszedłem pieszo. (*Quando sono arrivato in centro, sono sceso dal tram e sono andato a piedi.*)
a. wychodziłem b. wysiadłem c. wysiadłam d. wejłem

1. Wchodzę 2. wysiadłem

Riscrivi le frasi (QR: IA+)

- (Dzisiaj) Codziennie wchodzę do biura o 9:00.

(*Oggi sono entrato in ufficio alle 9:00.*)

- (Wczoraj) Po pracy wychodzę z biura i idę na przystanek.

(*Ieri sono uscito dall'ufficio e sono andato alla fermata.*)

- (Wczoraj) Gdy widzę kolegę, podchodzę do niego i mówię "cześć".

(*Ieri, quando ho visto un collega, mi sono avvicinato a lui e ho detto "ciao".*)

1. Dzisiaj wszedłem do biura o 9:00. 2. Wczoraj wyszedłem z biura i poszedłem na przystanek. 3. Wczoraj, gdy zobaczyłem kolegę, podszedłem do niego i powiedziałem "cześć".

3. Esercizi

1. Abbina gli elementi che hanno un significato correlato.

a. spóźnić się	1. zmiana autobusu
b. sprawdzić	2. przyjść za późno
c. przesiadka	3. zobaczyć, czy jest OK
d. bilet miesięczny	4. karnet na miesiąc

a-2 b-3 c-1 d-4

2. Comunicato ZTM: cambiamenti nel trasporto nel weekend (QR: Audio)

Compila gli spazi vuoti: sprawdzać, autobus nocny, przesiadki, połączenie, Linia autobusowa, opóźnienia, rozkład jazdy

W sobotę i niedzielę ZTM informuje o zmianach w komunikacji w centrum z powodu remontu torów. (1) _____ 175 jedzie objazdem, a (2) _____ z Dworcem Centralnym może wymagać (3) _____. Prosimy (4) _____ (5) _____ w aplikacji — możliwe są też (6) _____ między 9:00 a 16:00.

Jeśli spóźnisz się na spotkanie, rozważ wyjście wcześniej, wybór transportu publicznego z zapasem czasu lub przejście części trasy pieszo. Na krótkich dystansach można też skorzystać z hulajnogi elektrycznej. W nocy kursuje (7) _____, ale rzadziej.

Sabato e domenica lo ZTM informa di cambiamenti nel trasporto nel centro a causa della riparazione dei binari. La linea di autobus 175 viaggia su percorso deviato e il collegamento con la Stazione Centrale possono richiedere un cambio. Si prega di controllare l'orario nell'app — sono possibili anche ritardi tra le 9:00 e le 16:00.

Se arrivi in ritardo a un incontro, valuta di uscire prima, scegliere i mezzi pubblici con un margine di tempo oppure fare a piedi una parte del percorso. Per brevi distanze si può anche usare un monopattino elettrico. Di notte circola un autobus notturno, ma più raramente.

(1) Linia autobusowa, (2) połączenie, (3) przesiadki, (4) sprawdzać, (5) rozkład jazdy, (6) opóźnienia, (7) autobus nocny

1. Jak zaplanujesz dojazd do centrum w weekend, gdy są zmiany w komunikacji i możliwe opóźnienia?
-

3. Ascolta il frammento audio e scegli la risposta corretta. (QR: Audio)

Vero Falso

- Rano sprawdziła rozkład jazdy i z powodu opóźnienia przesiadła się na inny środek transportu.
- Nie miała biletu miesięcznego, więc musiała kupić bilet na dzisiejszą podróż.
- Po pracy planuje wrócić autobusem nocnym, ponieważ spotkanie potrwa dłużej.

1-V 2-X 3-V

4. Scegli la soluzione corretta

1. Codziennie rano _____ do autobusu na przystanku obok domu. *(Ogni mattina salgo sull'autobus alla fermata vicino a casa.)*
a. *wjeżdżam* b. *wchodzę* c. *wejdę* d. *wchodzisz*
2. Dziś _____ z domu wcześniej, bo autobus nocny miał opóźnienie. *(Oggi sono uscito di casa prima, perché l'autobus notturno era in ritardo.)*
a. *wychodzę* b. *wyjdę* c. *wyszliśmy* d. *wyszedłem*
3. Na dworcu _____ do tablicy i sprawdzam rozkład jazdy. *(Alla stazione mi avvicino al tabellone e controllo l'orario.)*
a. *podchodzi* b. *przychodzę* c. *podejdę* d. *podchodzę*
1. *wchodzę* 2. *wyszedłem* 3. *podchodzę*

5. Role play - dialoghi (QR: Audio)

Spóźnienie przez przesiadkę

- Marek** *Ania, przepraszam, dzisiaj się spóźniłem, bo autobus miał duże opóźnienie.*
(pracownik): *(Ania, scusa, oggi sono in ritardo perché l'autobus aveva un grande ritardo.)*
- Ania (koleżanka z pracy):** *Naprawdę? Jaką linią jechałeś i gdzie miałeś przesiadkę?*
(Davvero? Con quale linea sei andato e dove dovevi cambiare?)
- Marek** *Zwykle jadę linią 175, potem przesiadam się na 504, ale dziś połączenie było zaburzone, więc musiałem sprawdzić rozkład jazdy w telefonie.*
(pracownik): *(Di solito prendo la linea 175, poi cambio sulla 504, ma oggi il collegamento era interrotto, quindi ho dovuto controllare l'orario sul telefono.)*
- Ania (koleżanka z pracy):** *A nie lepiej było zamówić przejazd, na przykład wziąć bolta, jeśli widziałeś, że się nie wyrabiasz?*
(E non era meglio ordinare una corsa, per esempio prendere un Bolt, se vedevi che non ce l'avresti fatta?)
- Marek** *Czasami tak robię, ale mam bilet miesięczny i wolę transport publiczny, więc poczekałem.*
(pracownik): *(A volte lo faccio, ma ho l'abbonamento mensile e preferisco i mezzi pubblici, quindi ho aspettato.)*

1. Dlaczego Marek się spóźnił i co sprawdził w telefonie?
-

6. Parlare: traduci e rispondi (QR: IA+)

Zwykle dojeżdżam... bo... / Najpierw sprawdzam rozkład jazdy i połączenia. / Jeśli muszę, robię przesiadkę albo zamawiam przejazd.

1. Jak najczęściej dojeżdżasz do pracy lub na uczelnię w Polsce i dlaczego wybierasz ten sposób transportu?

2. Co robisz, gdy autobus lub tramwaj ma opóźnienie i możesz się spóźnić?

7. Scrittura: WhatsApp (QR: IA+)

Cześć! Tu Ania z pracy. Jutro mamy spotkanie o **9:00** na Nowym Mieście. Sprawdziłam **rozkład jazdy** i wygląda na to, że autobus 175 ma teraz **opóźnienie**. Jak dojedziesz? Masz **bilet miesięczny** czy kupujesz bilet?
Możesz też przyjechać **hulajnogą elektryczną** albo zamówić przejazd (wziąć **Bolta**).
Daj znać, o której mniej więcej **wyjdiesz** z domu i czy będziesz na czas.

Scrivi una risposta appropriata: *Dzięki, sprawdzam rozkład jazdy i wyjdę około ... / Wyjdę z domu o ... i będę ... minut spóźniony/spóźniona. / Mogę pojechać autobusem z przesiadką albo zamówić przejazd. Co wolisz?*
